

B U D G E T O C H P L A N

2012 – 2014

med

INRIKTNINGSMÅL

Fastställt av kommunfullmäktige 2011-10-31

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Budgetförutsättningar	2
Budgetramar: Driftbudget	7
Investeringsbudget	8
Budgetförslag med målbeskrivningar	9
Resultatbudget	10
Balansbudget	11

BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

Plan 2012-2014 med budget för 2012

Budgetprocessen

Kommunens arbete med vision, budget och uppföljning görs enligt modellen ”Årsklockan”. Den beskriver arbetet med budget, redovisning och uppföljning i form av en årscykel.

Budgetarbetet startar med en utvecklingskonferens, i februari året före budgetåret, den utgör ett politiskt underlag för budgetberedningens förslag/beslut om mål och preliminära ramar.

Redan i mars fastställs mål och ramar av budgetberedningen. Därefter vidtar styrelsens arbete med att bryta ner målen och upprätta ett förslag till budget, arbetet pågår till sista juni. Budgetberedningen sammanträder i augusti och det slutliga budgetförslaget fastställs av kommunfullmäktige i november (i år 31 oktober).

Om planeringsförutsättningarna ändras i väsentlig omfattning under tiden från mars till augusti kan budgetberedningen föreslå ändringar i ramarna.

Visionen

Kommunfullmäktige har inför planeringsperioden tagit beslut om nya inriktningsmål. Visionens mål utgör grund för kommunens budget.

Budgeten

Budgeten upprättas för de tre närmaste åren. Fokus ligger på år ett - nästa års budget - som sedan följs upp löpande. Budgetprocessen är rullande, varje år görs en ny treårsbudget och avslutas med årsredovisningen varje år.

Ekonomiska förutsättningar

Ekonomisk utveckling – Sverige och världen

Den snabba återhämtningen i världsekonomin under 2010 och början av 2011 har nu förbytts i en ny finansiell kris som påverkar världsekonomin. Det är främst länderna i södra Europa och också USA som har underskotts- och skuldproblem. Budgetsanering och åtstramningar i dessa länder försvagar efterfrågan på varor och tjänster och därmed även Sveriges ekonomi. Sveriges BNP beräknas öka med 2,0 procent under 2012.

Antalet arbetade timmar beräknas öka med 2,5 procent under perioden.

Ekonomisk utveckling - Norberg

De senaste 3 åren har resultatet för Norbergs kommun varit positivt 10,6 mkr. För år 2011 väntas också kommunens resultat bli positivt (ca 7,1 mkr). Det budgeterade resultatet, (9,1 mkr) för åren

2012 – 2014 blir i hög grad beroende av utvecklingen av befolkningsökning, konjunktur, sysselsättningens utveckling och eventuella extra bidrag från staten.

Kommunen har under de senaste åren inte amorterat sin låneskuld. Räntekostnaderna har legat mycket lågt. Det har gjort att kommunens kostnader för en del lån har minskat, i samband med omsättningen av lånen. Räntorna har återigen ökat vilket påverkar kostnaderna beroende på bindningstid och räntesats. Kommunen har beslutat att i första hand amortera låneskulden när möjligheter ges genom positivt resultat och låg investeringstakt.

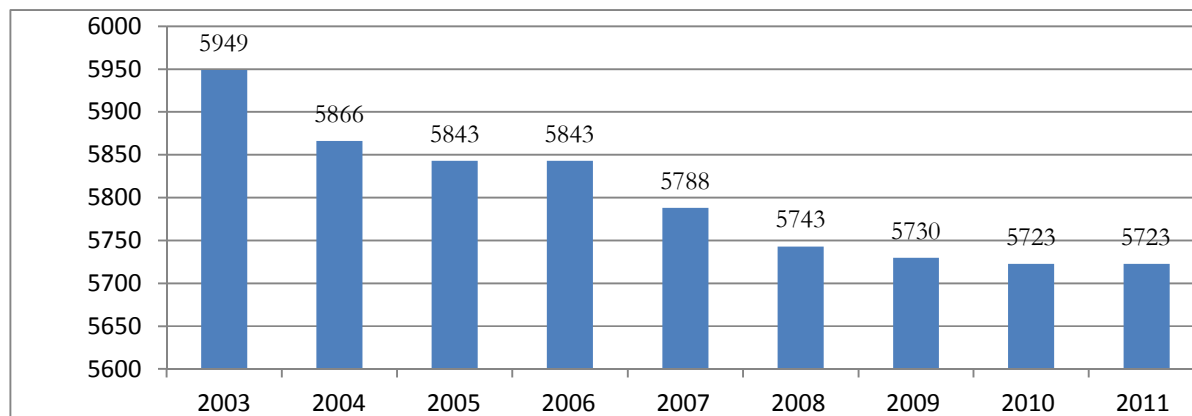
Inom energiområdet har kommunen beslutat att genomföra investeringar som påverkar förbrukning och kostnader. Dessa investeringar har påbörjats under 2010.

Under de närmaste åren kommer allt fler anställda att gå i pension, vilket medför ökade kostnader för pensionsutbetalningar. Till 2015 kommer ca 13 personer per år att gå i pension, räknat med 65 år som pensionsålder. Det innebär en kostnadsökning i storleksordningen 0,5 mkr per år.

De kommande åren blir avgörande för kommunens ekonomi. Anpassning av kostnaderna till de ekonomiska resurserna är nödvändig. Dessutom finns uppdämda behov i form av eftersatt fastighetsunderhåll och åtgärder på kommunala ledningsnätet. Under de senaste åren har särskilda medel prioriterats för underhållsåtgärder i budgeten. Trots detta är behovet av underhåll fortsatt stort och kostnaderna ökar i takt med tiden.

Befolkningsutveckling

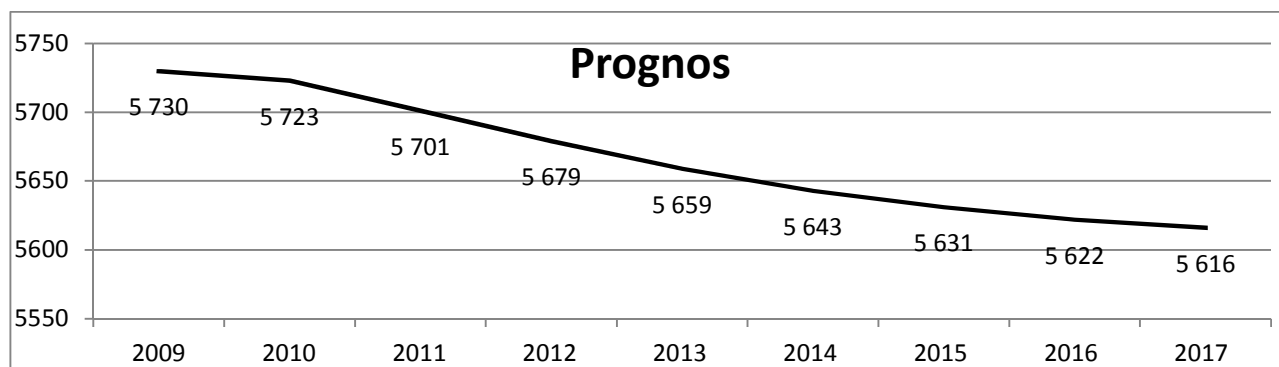
Under den senaste tioårsperioden har befolkningen i Norberg minskat med 226 personer. 2010-12-31 var invånarantalet 5723.

Källa: Statisticon 2011

Hur befolkningsökningen/-minskningen kommer att utvecklas de närmaste tio åren kan man bara spekulera i. Den kommunala målsättningen för strategiska beslut bör vara att utvecklingen blir positiv.

Här nedan redovisas en befolkningsprognos t.o.m. år 2017 baserad på invånare per 2010-12-31.

Befolkningsutveckling enligt trend (Statisticon 2011)

Kommunen deltar i ett projekt ”Inflyttarservice” som Tillväxtgruppen driver. Samarbete över kommungränser/länsgrenser ska bidra till att människor stannar kvar, men också flyttar in.

Etableringen av Bergslagens folkhögskola kan också bidra till att öka befolkningen

Planeringen för främst barn- och utbildningsutskottets och socialutskottets verksamheter påverkas av förändringen av antalet barn i olika åldrar samt antalet personer 80 år och äldre.

Ekonomiska ramar

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Kommunens ”inkomster” utgörs till största delen av skatteintäkter och generella statsbidrag samt den kommunala fastighetsavgiften. Därutöver finns ett antal riktade statsbidrag av varierande omfattning från tid till annan och kommunala avgifter inom ett antal områden i verksamheterna.

Skatteunderlaget beräknas med 115 procent av medelskattkraften i landet multiplicerad med antalet invånare 1.11 året före budgetåret. Det framräknade skatteunderlaget multipliceras med kommunens utdebitering. Det innebär att antalet invånare och den egna skattkraften i landet påverkar skatteintäkterna. För år 2012 ger varje ny invånare ett tillskott med ca 45 000 kronor i skatteintäkter.

Inför 2012 genomförs en skatteväxling med Landstinget inom två områden. Kommunen övertar hemsjukvården och skatteväxlar med 16 öre (1,581 Mkr 2012). Vidare tillskapas en Kollektivtrafiknämnd med Landstinget som ansvarig. I samband med detta övertar Landstinget kostnaderna för nämndens administration samt en del andra gemensamma kostnader som inte ska tas ut på trafik kostnaderna. För detta växlar kommuner och landstinget skatt med 4 öre (-395 Mkr 2012). Sammantaget innebär det plus 12 öre i skattehöjning (22,66 kr) för kommunen (1,186 Mkr 2012).

De generella statsbidragen beräknas utifrån ett antal olika kriterier som fastställts av riksdagen.

De generella statsbidragen består av tre delar

- Bidrag för inkomstutjämning (garanterad skattkraft)
- Bidrag för kostnadsutjämning
- Regleringsbidrag/-avgift

Specifika statsbidrag utgår under 2012 enligt följande

- Ersättning till den frivilliga maxtaxan inom barnomsorgen
- Ersättning för kvalitetshöjande åtgärder i barnomsorgen

Dessutom förekommer projektpengar och statsbidrag av mer tillfällig karaktär.

I bilaga 1 redovisas den prognos från SKL (2011-08-18) som använts över vid beräkning av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag för åren 2012 – 2014.

LSS- verksamhet

Statens bidrag för finansiering av LSS-verksamheten ingår inte de generella statsbidragen. Utvecklingen av LSS-kostnaderna har för länge sedan passerat det belopp staten tillskjuter i det generella statsbidraget. Det har också visat sig att utbyggnadstakten för verksamheten är olika i kommunerna. Alla kommuner har inte verksamhet som omfattar alla med behov enligt lagstiftningen. LSS är en rättighetslagstiftning.

Från och med 2004 infördes ett system för utjämning av kostnaderna mellan kommunerna. Den mellankommunala utjämningen innebär att de kommuner som har mycket verksamhet inom området i förhållande till ett genomsnitt för kommunerna får ett bidrag och de som har mindre verksamhet får bidra. Norberg betalar till systemet under planeringsperioden.

Inflation

Under ett antal år har inflationen i Sverige varit låg. Finanspolitiken i Sverige – med riksbanken i spetsen – har som mål att hålla nere inflationen.

Bedömningen för planeringsperioden blir en inflation på mellan 1,8 - 2,5 procent för 2011 - 2014. För vissa varor och tjänster har inflationstakten varit betydligt högre under de senaste åren – främst på energiområdet. Det medför problem för verksamheter med den typen av kostnader.

Personalkostnader

Lönerna beräknas öka med ca 2,5 procent per år 2012 – 2014.

Låneskuld

Kommunen har en låneskuld på 101 500 000 kronor (17 735kr/invånare). Låneskulden har varit oförändrad sedan 2003. Under perioden kan en amortering med 10 Mkr verkställas.

Kapitalkostnader

Kommunen tillämpar i sin kostnadsredovisning fördelning av kostnaderna för investeringar genom kapitalkostnader. Kapitalkostnaderna motsvarar avskrivningar och intern ränta på investerat belopp. Kapitalkostnaderna för planeringsperioden beräknas på de investeringar som

gjorts t.o.m. 2010-12-31. Kapitalkostnader för de investeringar som görs under perioden måste beräknas för varje objekt.

Intern ränta

Den interna räntan för planeringsperioden beräknas till 4,2 % vilket motsvarar rekommendationen från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Räntan beräknas på bokfört värde.

Avskrivningar

Norbergs kommun tillämpar fr.o.m. 1998 nominell metod för beräkning av kapitalkostnader. Avskrivningstider för olika investeringar följer rekommendationerna från SKL.

Ekonomiska mål

I kommunallagen finns bestämmelser som hanterar vissa förutsättningar för den kommunala ekonomin - balanskravet och god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning innebär att intäkterna måste vara minst lika stora som kostnaderna i kommunens budget för varje år. Eventuella underskott i redovisningen för det enskilda året måste återställas inom tre år från det år det uppstått - balanskravet. Balanskravet gäller från år 2004. Åren 2004, 2005 och 2006 redovisade kommunen underskott. Med det nu prognosticerade resultatet för 2011 har kommunen återställt det egna kapitalet.

I kommunens ekonomiska styrprinciper fastställs att kommunen ska ha ett budgeterat överskott med två procent av skatter och generella statsbidrag. Överskottet är knutet till skatteutvecklingen för att säkerställa en god ekonomisk hushållning enligt intentionerna i kommunallagen. Ett överskott i budgeten ger dessutom en god beredskap för oförutsedda händelser under budgetåret.

I budgeten för 2012 – 2014 frångår kommunen överskottsmålet – 0,2 procent 2012, 1,0 procent 2013 och 2,0 procent 2014.

Ekonomiska ramar

De ekonomiska ramarna ska utarbetas utifrån de mål som kommunfullmäktige har för verksamheterna.

Kommunstyrelsen ska, om inte beslutad budget kan hållas, lämna förslag på åtgärder till kommunfullmäktige, för att uppnå balans.

Förvaltningschef kan omdisponera medel inom eget verksamhetsområde.

Taxor och avgifter

Samtliga taxor och avgifter ska beredas till fullmäktiges budgetsammanträde.

Beredningen ska bestå av politiska bedömningar av taxekonstruktionen samt dess ekonomiska och realpolitiska betydelse.

De taxor som ska ge kostnadstäckning ska justeras med indexförändringar varje år. För att möjliggöra att en reserv skapas för kommande underhållsåtgärder och full kostnadstäckning bör dessa taxor höjas något mer än index. Taxekonstruktionen bör avvägas så att man får reella inkomstökningar.

Ramar för 2012 - 2014 inklusive skatteväxling med Landstinget om hemsjukvård och kollektivtrafik.

	Bokslut 2010	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Kommunfullmäktige	58 452	55 337	58 360	58 460	59 442
<i>Varav Kommunfullm. m.fl.</i>	<i>3 889</i>	<i>1 500</i>	<i>1 489</i>	<i>1 520</i>	<i>1 550</i>
NVU	35 665	31 955	33 680	29 728	30 255
NVK	9 016	11 507	10 765	12 658	12 911
SDR	4 095	4 330	4 404	4 518	4 577
<i>Kollektivtrafiken</i>	<i>2 045</i>	<i>2 200</i>	<i>1 849</i>	<i>1 886</i>	<i>1 924</i>
<i>V-Dalamiljö- o byggnadsnämnd</i>	<i>2 517</i>	<i>2 273</i>	<i>2 536</i>	<i>2 392</i>	<i>2 392</i>
<i>V-Dala lönenämnd</i>	<i>965</i>	<i>912</i>	<i>931</i>	<i>931</i>	<i>931</i>
<i>Norra Västmanlands Ekonomiämnd</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 046</i>	<i>4 167</i>	<i>4 242</i>
<i>Norra Västmanlands Samordningsförbund</i>	<i>260</i>	<i>160</i>	<i>160</i>	<i>160</i>	<i>160</i>
<i>NVU för Sfi</i>		<i>500</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	<i>500</i>
Kommunstyrelsen	211 759	217 063	221 517	225 342	229 849
<i>Kommunstyrelsen och allmänna utskottet</i>	<i>16 398</i>	<i>16 605</i>	<i>14 998</i>	<i>15 830</i>	<i>16 147</i>
<i>Kultur-, idrotts- och fritidsutskottet</i>	<i>8 847</i>	<i>9 063</i>	<i>8 507</i>	<i>8 659</i>	<i>8 832</i>
<i>Barn- och utbildningsutskottet</i>	<i>84 899</i>	<i>87 958</i>	<i>89 802</i>	<i>90 173</i>	<i>91 977</i>
<i>Socialutskottet</i>	<i>101 615</i>	<i>103 437</i>	<i>108 210</i>	<i>110 680</i>	<i>112 894</i>
Extra underhåll	0	0	0	2 000	2 000
Outhyrda lokaler	659	600	600	600	600
Summa ekonomiska	270 870	273 000	280 477	286 402	291 891
Pensioner m.m.	2 145	5 000	4 500	5 000	6 500
Finansiella intäkter/kostnader	2 792	4 200	4 200	4 600	5 100
Övriga poster	-4 937	-6 000	-8 000	-8 800	-9 000
Tillfälligt konjunkturstöd	-5 573	0	0	0	0
Skatter och generella statsbidrag (SKL 2011-08-18)	276 428	279 036	281 795	290 415	299 710
Över/underskott	5 558	2 836	618	3 213	5 219

Investeringsramar 2012-2014

Investeringsram

Kkr	2011	2012	2013	2014	
Investeringsutrymme motsvarande avskrivningar	11 000	11 000	11 400	11800	45 200
Investeringsram					
Kommunfullmäktige	13 000	8 000	8 000	8 000	37 000
varav					
NVK	13000	8000	8000	8000	37000
Kommunstyrelsen	1000	1000	1000	1000	4000
varav					
allmänna utskottet	500	500	500	500	2 000
kultur- o fritidsutskottet	100	100	100	100	400
barn- o utbildningsutskottet	200	200	200	200	800
socialutskottet	200	200	200	200	800
Summa investeringsbehov	14 000	9 000	9 000	9 000	41 000

Genom beslut och överenskommelse ska kommunerna i Västmanland och Östergötland medfinansiera den s.k. Citybanan. Byggnationen påbörjas under planperioden.

Kommunen har fastställt en klimatstrategi. Genomförandet kommer att kräva investeringsmedel.

Kommunfullmäktige har beslutat om rivning av Vattenverket, uppskattad kostnad 1 500 kkr. Om planer finns för nya projekt i området kommer rivningskostnaden att ingå i framtida investering.

Energieffektivitetsåtgärder har budgeterats med 5 mkr år 2011. Kf beslut 2010-03-08.

I NVK:s budgetförslag för planperioden beräknas behovet av investeringar för seniorboende och ROT-renoveringar överstiga 100 mkr -se vidare NVK:s budgetförslag. Dessa investeringar kommer att bli föremål för särskilda beslut under perioden. Eftersom dessa investeringar inte kan finansieras inom ram kommer det att bli nödvändigt att ta upp nya lån.

BUDGETENS MÅL

Inriktningsmål

Inför planeringsperioden har kommunfullmäktige beslutat om nya inriktningsmål. De nya målen är endast tre till antalet – redovisas nedan. Eftersom planeringsförutsättningarna förändrats under hösten med oklarhet om ramar och upprättandet av det s.k. balanspaketet har kommunstyrelsen och dess utskott inte ännu presenterat de effektmål som vanligtvis ingår i kommunfullmäktiges beslut om budget för den kommande treårsperioden.

Kommunfullmäktiges beslutade inriktningsmål

Norberg ska ha delaktiga och engagerade medborgare som gör kultur-, idrotts- och fritidslivet unikt.

Våra ungdomar ska ha goda kunskaper när de lämnar skolan och ser framtiden an med tillförsikt.

Norbergs befolkning och näringsliv ska växa i en hållbar miljö.

Ordförandena i respektive utskott har gemensamt presenterat ett antal riktlinjer för kommande effektmål:

- Invånarantalet ökar
- antalet nystartade företag ökar mer än genomsnittet i länet
- medborgarnas delaktighet och påverkan vid beslut ökar
- politik och förvaltningar har ett tydligare fokus på att alltid se till barnens perspektiv vid förslag och beslut
- samverkan med andra kommuner utökas till fler verksamhetsområden för att minska sårbarheten, öka kvaliteten och öka resurseffektiviteten
- påbörja verkställigheten av den nya Översiktsplanen

RESULTATBUDGET

	Bokslut 2010	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Verksamhetens nettokostnader	-256 522	-261 000	-266 377	-271 561	-278 049
Avskrivningar	-10 879	-11 000	-11 000	-11 400	-11 800
Verksamhetens nettokostnader	-267 401	-272 000	-277 377	-282 961	-289 849
Skatteintäkter	225 606	208 385	223 974	232 485	242 947
Generella statsbidrag och utjämning	50 145	62 958	48 827	48 936	47 769
Kommunal fastighetsavgift		7 693	8 994	8 994	8 994
Finansiella intäkter	320	200	200	200	200
Finansiella kostnader	-3 112	-4 400	-4 000	-4 400	-4 800
Resultat före extraordinära poster	5 558	2 836	618	3 254	5 261
Extraordinära intäkter		0			
Extraordinära kostnader	0	0			
Årets resultat	5 558	2 836	618	3 254	5 261
Nyckeltal					
<i>Nettokostnadernas (exkl. avskrivningar) och finansnettots andel av skatteintäkter, fastighetsavgift och generella statsbidrag.</i>	92%	95%	96%	95%	94%
<i>Nettokostnadernas (inkl. avskrivningar) och finansnettots andel av skatteintäkter, fastighetsavgift och generella statsbidrag.</i>	96%	99%	100%	99%	98%

BALANSBUDGET

	Bokslut 2010	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
<i>Tillgångar</i>					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	153 918	148 535	153 035	157 035	161 035
Finansiella anläggningstillgångar	4 736	2 325	4 736	4 736	4 736
Summa anläggningstillgångar	158 654	150 860	157 771	161 771	165 771
Omsättningstillgångar					
Förråd	372	390	390	390	390
Fordringar	24 482	13 810	19 821	19 821	22 328
Kassa och bank	36 597	38 640	12 000	12 000	12 000
Summa omsättningstillgångar	61 451	52 840	32 211	32 211	34 718
Summa tillgångar	220 105	203 700	189 982	193 982	200 489
<i>Eget kapital, avsättningar och skulder</i>					
Eget kapital	-40 141	-41 864	-42 482	-45 736	-50 997
därav årets resultat	-5 558	-2 836	-618	-3 254	-5 261
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	-14 709	-14 000	-14 500	-14 500	-15 000
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	-101 500	-101 500	-91 500	-91 500	-91 500
Kortfristiga skulder	-62 755	-46 336	-41 500	-42 246	-42 992
Summa skulder	-164 255	-147 836	-133 000	-133 746	-134 492
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	-219 105	-203 700	-189 982	-193 982	-200 489
<i>Nyckeltal</i>					
<i>Soliditet</i>	18%	21%	22%	24%	25%
<i>Låneskuld per invånare</i>	-17 735	-17 735	-15 913	-15 913	-15 913